

Wydział Sędziowski Podkarpackiego Związku Koszykówki

REGULAMIN SĘDZIEGO PODKARPACKIEGO ZWIĄZKU KOSZYKÓWKI

I. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Sędzią koszykówki, zwanym dalej „Sędzią”, może być osoba fizyczna, która ukończyła kurs sędziowski organizowany przez Wydział Sędziowski Podkarpackiego Związku koszykówki, dalej zwany „Wydziałem” lub szkolenie właściwe do uzyskania licencji okresowej wydanej przez Podkarpacki Okręgowy Związek Koszykówki, zwany dalej „PZK”, jak również inna osoba fizyczna, której ze względu na posiadane uprawnienia, kwalifikujące ją do uzyskania licencji okresowej sędziego, Przewodniczący Wydziału nada status sędziego.
2. Sędzia może pełnić funkcję sędziego boiskowego oraz sędziego funkcyjnego.
3. Sędzią boiskowym może być osoba, która ukończyła 15 lat. Sędzia boiskowy jest uprawniony do pełnienia funkcji sędziego funkcyjnego.
4. Wydział Sędziowski ma prawo dopuścić do sędziowania osoby poniżej limitu wiekowego określonego w pkt. 3.
5. Sędzią funkcyjnym może być osoba, która ukończyła 13 lat.
6. Sędzia, który nie ukończył 18 lat, musi posiadać pisemną zgodę opiekuna prawnego na wykonywanie funkcji Sędziego.
7. Podkarpacki Okręgowy Związek Koszykówki oraz inne podmioty trzecie organizujące rozgrywki na terenie PZK zwane dalej będą „Organizatorem Rozgrywek”.

II. Uzyskanie statusu Sędziego

§ 2

1. Sędzia uzyskuje licencję okresową do prowadzenia zawodów organizowanych lub zleczanych przez PZK oraz innych zawodów organizowanych przez „Organizatora Rozgrywek” po spełnieniu następujących warunków:
 - a) zaliczenie z wynikiem pozytywnym sprawdzianu teoretycznego ze znajomości przepisów gry w koszykówkę,
 - b) zaliczenie z wynikiem pozytywnym egzaminu biegowego,
 - c) uiszczenie opłaty aktywacyjnej za licencję sędziego na dany sezon rozgrywkowy,
 - d) uczestnictwo w konferencji przedsezonowej.
2. Wymagania określone w ust. 1 pkt a, pkt b oraz pkt. d nie dotyczą sędziów szczebla centralnego oraz aktywnych komisarzy szczebla centralnego – o ile zaliczyli oni egzaminy organizowane przez Polski Związek Koszykówki, zwany dalej „PZKosz”.
3. Wymagania określone w ust. 1 pkt b nie dotyczą sędziów prowadzących zawody wyłącznie jako sędziowie funkcyjni.
4. Zasady sprawdzianu teoretycznego ze znajomości przepisów gry w koszykówkę oraz egzaminu biegowego reguluje komunikat Wydziału wydawany przed rozpoczęciem danego sezonu rozgrywkowego.
5. Wysokość opłaty aktywacyjnej na dany sezon rozgrywkowy jest ustalana decyzją Wydziału Sędziowskiego PZK i publikowana w komunikacie Wydziału wydawanym przed rozpoczęciem danego sezonu rozgrywkowego.

Wydział Sędziowski Podkarpackiego Związku Koszykówki

III. Prawa i obowiązki Sędziego

§ 4

Sędzia ma prawo:

1. otrzymywać od Wydziału nominacje do prowadzenia zawodów organizowanych lub zleczanych przez Organizatora Rozgrywek,
2. pomocy szkoleniowej ze strony Wydziału,
3. pełnej informacji o decyzjach podjętych przez Wydział wyłączając decyzje personalne w stosunku do zainteresowanych osób,
4. uzyskiwania awansu na wyższe grupy sędziowskie,
5. otrzymywania odznaczeń i wyróżnień,
6. otrzymania ekwiwalentu za prowadzenie zawodów oraz zwrotu kosztów dojazdu w wysokości i według zasad określonych przez Zarząd PZK,
7. zgłaszania postulatów i wniosków do Wydziału.

§ 5

Sędzia ma obowiązek:

- a) uczestniczyć w konferencji przedsezonowej w przypadku chęci uzyskania statusu Sędziego na dany sezon rozgrywkowy,
- b) prowadzić zawody organizowane przez Organizatora Rozgrywek zgodnie z nominacjami dokonanymi przez członka Wydziału odpowiedzialnego za nominacje,
- c) prowadzić zawody zgodnie z oficjalnymi przepisami gry w koszykówkę oraz aktualnymi interpretacjami FIBA i PZKosz,
- d) stale podnosić swoje kwalifikacje sędziowskie,
- e) przestrzegać postanowień Statutu PZK, postanowień niniejszego Regulaminu oraz Regulaminu Wydziału Sędziowskiego, a także postanowień innych aktów, w tym uchwał i decyzji organów PZK, dotyczących spraw sędziowskich,
- f) zachować akceptowalną społecznie postawę moralną i kulturę osobistą w związku z pełnieniem funkcji Sędziego,
- g) podania w zgłoszeniu przedsezonowym wszystkich wymaganych informacji, w tym w szczególności danych kontaktowych,
- h) zadeklarowania swojej dyspozycyjności do prowadzenia zawodów organizowanych przez Organizatora Rozgrywek oraz do niezwłocznego informowania członka Wydziału odpowiedzialnego za wyznaczenia o braku możliwości pełnienia funkcji Sędziego na wyznaczonych zawodach według zasad określonych w niniejszym Regulaminie,
- i) przybyć do miejsca rozgrywania meczu:
 - i. co najmniej na 60 minut przed wyznaczoną godziną rozpoczęcia meczu – dotyczy sędziów funkcyjnych wyznaczonych na stoliki rozgrywek PZKosz,
 - ii. co najmniej na 45 minut przed wyznaczoną godziną rozpoczęcia meczu. - dotyczy wszystkich sędziów wyznaczonych na mecze rozgrywek PZK,
- j) obsługiwać zawody:
 - i. w oficjalnej koszulce lub bluzie sędziowskiej PZK, wskazanej w komunikacie Wydziału
 - ii. w strojach innych na zawodach nieorganizowanych przez PZK, a zatwierdzonych przez Wydział

Wydział Sędziowski Podkarpackiego Związku Koszykówki

- k) rozliczać ekwiwalenty sędziowskie za prowadzenie zawodów oraz zwrot kosztów dojazdu w wysokości i według zasad określonych przez Zarząd PZK oraz na oficjalnych drukach delegacji sędziowskich opatrzonych logo PZK.

IV. Podział sędziów na grupy

§ 6 Grupy sędziów boiskowych

- Sędziowie boiskowi są przydzielani do grup A, B, C. Sędziowie boiskowi są uprawnieni do sędziowania wszystkich meczów, na które obsady dokonywane są przez referenta obsad, chyba że co innego wynika z poniższych ustępów.
 - Sędziowie grupy A są uprawnieni do sędziowania meczów w ramach wszystkich rozgrywek PZK,
 - Sędziowie grupy B są uprawnieni do sędziowania meczów w ramach wszystkich rozgrywek PZK, z wyjątkiem 3 ligi męskiej oraz 2 ligi kobiet,
 - Sędziowie grupy C są uprawnieni do sędziowania meczów w ramach wszystkich rozgrywek PZK, z wyjątkiem 3 ligi męskiej, 2 ligi kobiet, juniorów starszych, junierek starszych, juniorów oraz junierek,
- Wydział sędziowski lub referent obsad może upoważnić sędziego boiskowego do sędziowania meczów w ramach rozgrywek PZK, do sędziowania których nie jest upoważniony na podstawie przydziału do grupy.
- Kandydaci na sędziów, którzy ukończyli kurs sędziowski i zaliczyli pozytywnym wynikiem egzamin są przydzieleni do grupy C.
- Awanse i degradacje sędziów boiskowych pomiędzy grupami dokonywane są decyzją Wydziału raz w sezonie pod koniec sezonu, w szczególności w oparciu o następujące kryteria:
 - ocena Zespołu Kwalifikacyjnego,
 - dyspozycyjność względem obsad meczowych,
 - udział w szkoleniach i akcjach szkoleniowych,
 - termin zaliczenia konferencji przedsezonowej,
 - nałożenie kar dyscyplinarnych.
- Awanse i przesunięcia pomiędzy grupami nie są w żaden sposób ograniczone liczbowo. W danym sezonie możliwy jest awans do grupy bezpośrednio wyżej oraz degradacja do grupy bezpośrednio niżej.

§ 6 Grupy sędziów funkcyjnych

- Sędziowie funkcyjni są przydzielani do grup S1 oraz S2. Sędziowie funkcyjni są uprawnieni do sędziowania wszystkich meczów, na które obsady dokonywane są przez referenta obsad, chyba że co innego wynika z poniższych ustępów.
 - Sędziowie grupy S1 są uprawnieni do sędziowania meczów w ramach wszystkich rozgrywek PZK oraz PZKosz,
 - Sędziowie grupy S2 są uprawnieni do sędziowania meczów w ramach wszystkich rozgrywek PZK.
- Wydział sędziowski lub referent obsad może upoważnić sędziego funkcyjnego do sędziowania meczów w ramach rozgrywek PZKosz, do sędziowania których nie jest upoważniony na podstawie przydziału do grupy.
- Awanse i degradacje sędziów funkcyjnych pomiędzy grupami dokonywane są decyzją Wydziału raz w sezonie pod koniec sezonu, w szczególności w oparciu o następujące kryteria:
 - dyspozycyjność względem obsad meczowych,
 - udział w szkoleniach i akcjach szkoleniowych,
 - termin zaliczenia konferencji przedsezonowej,
 - nałożenie kar dyscyplinarnych.

Wydział Sędziowski Podkarpackiego Związku Koszykówki

§ 7

1. Wysokość należnego ekwiwalentu sędziowskiego oraz zasady zwrotu kosztów dojazdu ustala Zarząd PZK.
2. Rozliczenie ekwiwalentu odbywa się na druku delegacji sędziowskiej zatwierdzonej na dany sezon przez Zarząd PZK.
3. Na druku delegacji sędziowskiej Sędzia może rozliczyć ekwiwalent oraz zwrot kosztów dojazdu wyłącznie za prowadzenie zawodów organizowanych lub zleczanych przez PZK.
4. Sędzia nie może rozliczać innych kosztów niż określone w ust. 1.
5. W razie braku zapłaty należnych Sędziemu świadczeń z tytułu prowadzenia zawodów, Sędzia winien niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie Wydział, który podejmie niezbędne kroki w celu wyegzekwowania tych należności.

§ 8

Sędziowie szczebla centralnego są uprawnieni do sędziowania wszystkich meczów, na które obsady meczowe dokonywane są przez Referenta obsad.

§ 9

Korespondencja dotycząca całości funkcjonowania środowiska sędziowskiego pomiędzy Wydziałem a Sędziami odbywać się będzie za pomocą poczty elektronicznej oraz programu obsługi rozgrywek.

V. Zasady dokonywania obsad i otrzymywania nominacji sędziowskich

§ 10

1. Wyznaczanie Sędziów do prowadzenia zawodów odbywa się wyłącznie za pomocą programu obsługi rozgrywek oraz komunikatów kierowanych do Sędziów za pośrednictwem poczty elektronicznej.
2. Jakiegokolwiek obsady na mecze są dokonywane przez Referenta obsad lub przez Członka Wydziału albo przez współpracownika Wydziału. Osoby te mają kompetencje referenta obsad. Referent obsad dokonuje obsad według swojego uznania, z uwzględnieniem obostrzeń przewidzianych Regulaminem oraz regulacjami PZKosz.
3. Sędzia ma obowiązek zgłosić do referenta obsad mecz spoza rozgrywek organizowanych przez PZK oraz chęć prowadzenia tych zawodów, a referent obsad może wyrazić zgodę. Sędziowanie meczu bez zgody Referenta stanowi naruszenie Regulaminu.
4. Każdy sędzia ma prawo do zgłoszenia swojej dyspozycyjności za pomocą programu obsługi rozgrywek. W szczególnie uzasadnionych przypadkach sędzia może dokonać korekty swojej dyspozycyjności, lecz nie później niż do momentu nominacji na zawody.
5. Referent obsad kieruje się również następującymi kryteriami:
 - a) stażem sędziowskim,
 - b) posiadaniem doświadczeniem sędziowskim,
 - c) kondycją fizyczną sędziego,
 - d) zaangażowaniem i stosunkiem do prowadzonych zawodów, w szczególności punktualnością przybycia do miejsca rozgrywania zawodów,
 - e) zaangażowaniem w pracę na rzecz środowiska sędziowskiego,
 - f) dyspozycyjnością do prowadzenia zawodów,

Wydział Sędziowski Podkarpackiego Związku Koszykówki

- g) odległością pomiędzy miejscem zamieszkania Sędziego, a miejscem rozgrywania zawodów,
- h) ilością dokonywanych przez sędziego zmian w nominacjach oraz przyczynach tych zmian,
- i) postawą i kulturą osobistą Sędziego,
- j) chęcią podnoszenia swoich kwalifikacji sędziowskich,
- k) udziałem w szkoleniach organizowanych przez Wydział.

§ 11

1. Sędzia otrzymuje nominację na zawody z wyprzedzeniem co najmniej dwóch dni roboczych.
2. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się krótszy, aniżeli określony w ust. 1, termin wyznaczenia Sędziego do prowadzenia zawodów, jednakże wówczas Referent obsad jest zobowiązany do poinformowania o tym Sędziego,
3. Po uzyskaniu nominacji, jeżeli sędzia jest zmuszony do jej odrzucenia, ma obowiązek znaleźć dla siebie zastępstwo o co najmniej równych sobie kwalifikacjach oraz poinformować o tym fakcie Referenta obsad, rzeczowa zmiana musi być zaakceptowana przez Referenta obsad.

§ 12

Jeżeli Sędzia po otrzymaniu nominacji nie przybędzie na mecz i jednocześnie nie wypełni procedury opisanej w §11 ust. 3, to jego nieobecność będzie traktowana jako nieusprawiedliwiona.

§ 13

Naruszenie przepisów §12 niniejszego Regulaminu stanowi przewinienie dyscyplinarne i skutkuje nałożeniem przez Wydział kar określonych w Regulaminie.

VI. Sprawy dyscyplinarne

§ 14

Sędziowie podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie niniejszego Regulaminu, naruszenie prawa powszechnie obowiązującego oraz uchybienie godności sędziego.

§ 15

1. Karami dyscyplinarnymi są:
 - a) upomnienie,
 - b) nagana,
 - c) warunkowe zawieszenie w pełnieniu funkcji Sędziego na okres 2 tygodni,
 - d) zawieszenie w pełnieniu funkcji Sędziego,
 - e) pozbawienie praw Sędziego,
 - f) wykluczenie z grona Sędziów.
2. Kara upomnienia polega na zwróceniu uwagi Sędziemu na incydentalne nieprzestrzeganie przez niego Regulaminu.
3. Kara nagany polega na zwróceniu uwagi Sędziemu na poważne lub powtarzające się naruszenia przez niego Regulaminu.
4. Kara warunkowego zawieszenia w pełnieniu funkcji sędziego na okres 2 tygodni polega na niedopuszczeniu Sędziego do sędziowania meczów przez oznaczony okres 2 tygodni, chyba że rozwiąże

Wydział Sędziowski Podkarpackiego Związku Koszykówki

- test z przepisów udostępniony mu przez Członka Wydziału. W takim przypadku kara przestaje być wykonywana od momentu pozytywnego zweryfikowania przesłanych odpowiedzi.
5. Kara zawieszenia w pełnieniu funkcji Sędziego na okres do 6 miesięcy polega na niedopuszczeniu Sędziego do sędziowania meczów przez oznaczony okres nieprzekraczający 6 miesięcy.
 6. Kara pozbawienia praw Sędziego na okres do 2 lat polega na niedopuszczeniu sędziego do Sędziowania meczów oraz na pozbawieniu innych praw wynikających z Regulaminu przez oznaczony okres nieprzekraczający 2 lat. W przypadku Sędziego boiskowego, z wyłączeniem sędziego ligowego, zostaje on zdegradowany do grupy C.
 7. Kary okresowe określone w ust. 1 pkt c, d, e zaczynają biec od dnia następującego po dniu otrzymania przez obwinionego decyzji dyscyplinarnej.
 8. Kara określone w ust. 1 pkt f zaczynają biec od dnia następującego po dniu otrzymania przez obwinionego decyzji dyscyplinarnej.
 9. Za jedno naruszenie Regulaminu wymierzana jest jedna kara. przypadku równoczesnego rozpoznania kilku spraw dyscyplinarnych jednego Sędziego możliwe jest wymierzenie jednej kary.

§ 16

1. Sędzia, który dopuścił się naruszeń zapisów Regulaminu określonych w § 14 zobowiązany jest powiadomić o tym fakcie Wydział Sędziowski w terminie 24 godzin od momentu naruszenia Regulaminu. Zaniechanie powiadomienia skutkuje zaostrzeniem kary i brakiem możliwości wymierzenia upomnienia.
2. O popełnieniu przez Sędziego naruszenia dyscyplinarnego zobowiązany jest poinformować Wydział Sędziowski każdy, kto powziął informację na ten temat, chyba że informacja ta dotarła do Wydziału Sędziowskiego w trybie przewidzianym w pkt. 1.
3. Wydział Sędziowski wszczyna postępowanie w sprawie, umożliwiając Sędziemu wypowiedzenie się albo umarza postępowanie, gdy naruszenie Regulaminu nie zostało popełnione albo gdy ukaranie nie jest konieczne. W przypadku stwierdzenia braku konieczności ukarania Sędzia może otrzymać decyzję dyscyplinarną o odstąpieniu od ukarania z zastrzeżeniem, że przy kolejnym podobnym naruszeniu ukaranie nastąpi.

§ 17

1. Postępowanie dyscyplinarne jest dwuinstancyjne.
2. W przypadku, gdy konieczne jest wymierzenie jedynie upomnienia, decyzję dyscyplinarną może wydać Członek Wydziału. Sędzia ma prawo sprzeciwić się decyzji w terminie 24 godzin od otrzymania decyzji. W przypadku wniesienia sprzeciwu w terminie sprawę rozpoznaje Wydział Sędziowski na zasadach określonych w §16 ust. 3. W przypadku braku skutecznego wniesienia sprzeciwu decyzja dyscyplinarna jest ostateczna.
3. Z wyjątkiem sytuacji opisanej w ust. 2, karę dyscyplinarną wymierza Wydział, który może także umorzyć postępowanie lub wydać decyzję o odstąpieniu od ukarania w przypadku stwierdzenia okoliczności wskazanych w §16 ust. 3.
4. Wydział może zawiesić postępowanie na czas trwania innego postępowania, jeżeli inne postępowanie może mieć wpływ na decyzję dyscyplinarną.
5. Sędzia każdorazowo otrzymuje decyzję dyscyplinarną wraz z pouczeniem o możliwości odwołania się albo wniesienia sprzeciwu.
6. Odwołanie od decyzji, o której mowa w ust. 3, obwiniony wnosi do Zarządu PZK za pośrednictwem Wydziału w terminie 7 dni od daty otrzymania decyzji. Wydział w takim wypadku może podjąć decyzję o wstrzymaniu wykonania decyzji dyscyplinarnej.

Wydział Sędziowski Podkarpackiego Związku Koszykówki

7. Zarząd PZK może utrzymać decyzję dyscyplinarną w mocy albo wymierzyć karę łagodniejszą albo umorzyć postępowanie w sprawie, gdy naruszenie Regulaminu nie zostało popełnione. Zarząd informuje Sędziego o decyzji w sposób przewidziany w regulacjach wewnętrznych PZK.

Rozdział VII. Przepisy końcowe, przejściowe oraz dostosowujące

§ 18 Interpretacja Regulaminu

Prawo interpretacji Regulaminu przysługuje Zarządowi PZK oraz Wydziałowi.

§ 19 Sytuacje nieuregulowane

W przypadkach nieunormowanych w Regulaminie, a związanych z funkcjonowaniem środowiska sędziów PZK, decyzję podejmuje Wydział, z uwzględnieniem uregulowań PZK, a także norm zwyczajowych.

§ 20 Wejście w życie Regulaminu

1. Niniejszy regulamin wchodzi w życie z dniem 7 stycznia 2025 r.
2. Z dniem wejścia w życie niniejszego regulaminu Wydziału Sędziowskiego traci moc regulamin z dnia 30 lipca 2024 r.

§ 21 Stany przejściowe

1. Do wszczętych, a niezakończonych na dzień wejścia w życie Regulaminu spraw związanych z Wydziałem, stosuje się przepisy Regulaminu.
2. Do wszczętych, a niezakończonych na dzień wejścia w życie Regulaminu postępowań dyscyplinarnych, stosuje się przepisy dotychczasowe.